

**BAKANLIKLARIN KURULUŞ VE GÖREV ESASLARI
HAKKINDA 174 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME
İLE 13/12/1983 GÜN VE 174 SAYILI BAKANLIKLARIN
KURULUŞ VE GÖREV ESASLARI HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN
KALDIRILMASI VE BAZI MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA 202 SAYILI KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK
KABULÜ HAKKINDA KANUN ⁽¹⁾**

Kanun Numarası : 3046
Kabul Tarihi : 27/9/1984
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 9/10/1984 Sayı : 18540
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 24 Sayfa : 12

*

* *

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren
yönetmelik için, "yönetmelikler Külliyyatı"nın kanunlara göre
düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

*

* *

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam

Amaç:

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkili, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülebilmesi için bakanlıkların kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam:

Madde 2 – Bu Kanun, Milli Savunma Bakanlığı hariç diğer bakanlıkların merkez, taşra, yurt dışı teşkilatları ile bağlı ve ilgili kuruluşlarını kapsar.

İKİNCİ KISIM

Teşkilat Yapısı, Kuruluş, Esas ve Usuller, Görevler

BİRİNCİ BÖLÜM

Teşkilat Yapısı

Bakanlıkların kurulması:

Madde 3 – Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, mevcut bakanlıkların bölünmesi veya birleştirilmesi, bakanlıkların görevleri, yetkileri ve teşkilatı bu Kanun esaslarına göre düzenlenir.

Bu düzenlemede uyulması zorunlu esaslar şunlardır:

a) İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür. Teşkilatlanmada görev ve yetkilerin tespitinde bu bütünlük bozulamaz.

(1) Bu Kanunun evveliyatını teşkil eden 13/12/1983 tarih ve 174 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, 8/6/1984 tarih ve 202 sayılı Kanun Hükmünde Kararname sırasıyla, 14/12/1983 ve 18/6/1984 tarihlerinde yürürlüğe girmişlerdir.

b) Bakanlıkların kuruluş ve teşkilatlanmalarında etkili bir idare, iş bölümü, kontrol ve koordinasyonun sağlanması esastır.

c) Aynı ve benzer hizmet veya görevlerin tek bir bakanlık tarafından veya sorumluluğunda yürütülmesi, atıl kapasite ve kaynak israfının önlenmesi esastır.

Başbakan Yardımcıları⁽¹⁾

Madde 4 – (Değişik : 3/6/2011 – KHK-643/1 md.)

Başbakana yardım etmek ve Bakanlar Kurulunda eşgüdüm sağlamak üzere Hükümetin oluşumu ve genel siyasetinin yürütülmesinin gerektirdiği sayıda bakan, Başbakan Yardımcısı olarak görevlendirilebilir. Ayrıca Başbakana yardım etmek ve Başbakan tarafından verilecek görevleri yerine getirmek, Bakanlar Kurulunda koordinasyonu sağlamak, özel önem ve öncelik taşıyan konularda tecrübe ve bilgilerinden istifade edilmek amacıyla Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile, Başbakan Yardımcısı unvanıyla görev yapmak ve sayısı beşi geçmemek üzere bakan görevlendirilebilir. Başbakan Yardımcısı unvanıyla görev yapmak üzere görevlendirilen bakanların danışma ve büro hizmetlerini yürütecek personele ait kadrolar Başbakanlık kadro cetvelinde gösterilir.

Bakanlıkların temel kuruluşları:

Madde 5 – Bakanlıklar, merkez teşkilatı ile ihtiyaca göre kurulan taşra ve yurt dışı teşkilatından ve bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelir.

Bakanlık merkez teşkilatı:

Madde 6 – Bakanlık merkez teşkilatı, bakanlığın sorumlu olduğu hizmetlerin yürütülmesi, bu hizmetlerle ilgili amaç ve politika tayini, planlama, kaynakları düzenleme ve sağlama, koordinasyon, gözetim ve takip, idareyi geliştirme ve denetim gibi görevleri yerine getirmek üzere aşağıdaki birimlerden meydana gelecek şekilde düzenlenir.

- a) Bakanlıkların hizmet ve görev alanlarına giren faaliyetlerini yürüten anahizmet birimleri,
- b) Bakana ve anahizmet birimleri ile bağlı ve ilgili kuruluşlara istişari mahiyette yardımcı olan teknik, idari, hukuki ve mali konularda faaliyette bulunan danışma ve denetim birimleri,
- c) Yukarıdaki birimlere yardımcı olan ve her bakanlıkta zorunlu olarak yürütülmesi gereken idari, mali, güvenlik ve sivil savunma gibi hizmetleri yerine getirmekle görevli yardımcı birimler.

Bakanlık merkez teşkilatı anahizmet birimleri:

Madde 7 – Bakanlıkların yürütmekten sorumlu oldukları hizmet ve görevlerden bağlı kuruluş kurulmasını gerektirmeyenler, bakanlığın merkez teşkilatı bünyesinde kurulan anahizmet birimlerince yerine getirilir.

Anahizmet birimleri her bakanlığın hizmet ve görev özelliklerine ve alanlarına göre, bu bakanlıklara ait kuruluş kanunlarıyla düzenlenir.

Bakanlık taşra teşkilatı:

Madde 8 – Bakanlığın kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek ve yürütmekte oldukları hizmetleri vatandaşlara sunmakla görevli bakanlık taşra teşkilatı, ihtiyaca göre aşağıdaki kuruluşların tamamından veya birkaçından meydana gelecek şekilde düzenlenir.

(1) Bu madde başlığı, “Başbakan Yardımcıları ve Devlet Bakanları” iken, 3/6/2011 tarih ve 643 sayılı KHK’nın 1 inci maddesi ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

- a) İl valisine bağlı il kuruluşları,
- b) Kaymakama bağlı ilçe kuruluşları,
- c) Doğrudan merkeze bağlı taşra kuruluşları.

Bakanlık yurt dışı teşkilatı:

Madde 9 – Bakanlık yurt dışı teşkilatı; yurt dışında sürekli veya geçici görev yapan, hizmet gereklerine ve ihtiyaçlarına göre kurulan aşağıdaki kuruluşlardan meydana gelir.

- a) Dış temsilcilik niteliğindeki diplomatik temsilcilikler ve konsolosluklar,
- b) Dış temsilcilikler bünyesindeki ihtisas birimleri,
- c) Dış temsilcilik niteliğinde olmayan yurt dışı teşkilatı.

Bakanlık bağlı kuruluşları:

Madde 10 – Bağlı kuruluşlar bakanlığın hizmet ve görev alanına giren ana hizmetleri yürütmek üzere, bakanlığa bağlı olarak özel kanunla kurulan, genel bütçe içinde ayrı bütçeli veya katma bütçeli veya özel bütçeli kuruluşlardır.

Bağlı kuruluşlar, merkez teşkilatı ile ihtiyaca göre kurulan taşra teşkilatından meydana gelecek şekilde düzenlenir.

Bağlı kuruluşların taşra teşkilatı; bölge, il ve ilçe kuruluşları şeklinde veya doğrudan kendine bağlı olarak kurulabilir.

(Mülga fıkra: 3/6/2011 – KHK-643/2 md.)

Bakanlık ilgili kuruluşları:

Madde 11 – İlgili kuruluşlar; özel kanun veya statü ile kurulan, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müessese ortaklık ve iştirakleri veya özel hukuki, mali ve idari statüye tabi, hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları şeklinde düzenlenir. Bu kuruluşların ilgili olduğu bakanlık bu Kanunun koyduğu usule göre belirlenir.

Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatındaki danışma ve denetim birimleri:

Madde 12 – Bakanlık merkez teşkilatında ihtiyaca göre aşağıdaki danışma ve denetim birimleri kurulabilir.

- a) Teftiş Kurulu Başkanlığı,
- b) **(Mülga : 22/12/2005-5436/17 md.)**
- c) Hukuk Müşavirliği,
- d) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.

Gerekli görülen hallerde 27 nci madde esasları dahilinde bakanlık müşavirleri ihdas edilebilir.

Bakanlık bağlı kuruluşlarının merkez teşkilatında ihtiyaca göre aşağıdaki danışma ve denetim birimleri kurulabilir.

- a) Teftiş Kurulu,
- b) Hukuk Müşavirliği,
- c) **(Mülga : 22/12/2005-5436/17 md.)**

Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatındaki yardımcı birimler:

Madde 13 – Bakanlık merkez teşkilatında ihtiyaca göre aşağıdaki yardımcı birimler kurulur.

- a) Personel Genel Müdürlüğü veya Dairesi Başkanlığı,
- b) Eğitim Dairesi Başkanlığı,
- c) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı,
- d) **(Mülga: 29/5/2009-5902/25 md.)**
- e) Özel Kalem Müdürlüğü.

Bakanlık bağlı kuruluşlarının merkez teşkilatında ihtiyaca göre aşağıdaki yardımcı birimler kurulur.

- a) Personel ve Eğitim Şubesi Müdürlüğü veya Dairesi Başkanlığı,
- b) İdari ve Mali İşler Şubesi Müdürlüğü veya Dairesi Başkanlığı,
- c) **(Mülga: 29/5/2009-5902/25 md.)**

İhtiyaca göre bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatında birinci ve ikinci fıkralarda sayılanların dışında da yardımcı birimler kurulabilir.

İlgili kuruluşların danışma, denetim ve yardımcı birimleri:

Madde 14 – İlgili kuruluşlarda hizmet özelliklerine göre hangi danışma, denetim ve yardımcı birimlerin kurulacağı bu kuruluşların kuruluş kanunu veya statülerinde belirlenir.

Hiyerarşik kademeler ve birim unvanları:

Madde 15 – Bakanlık merkez, taşra, yurt dışı teşkilatları ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının hiyerarşik kademeleri; hizmetin özelliklerinden kaynaklanan farklılıklar dikkate alınmak kaydıyla aşağıdaki şekilde düzenlenir.

- a) Bakanlık merkez teşkilatında:
 1. Müsteşarlık,
 2. Müsteşarlığa bağlı Genel Müdürlük, Kurul Başkanlığı veya Daire Başkanlığı,
 3. Genel Müdürlük veya Kurul Başkanlığına bağlı Daire Başkanlığı,
 4. Şube Müdürlüğü,
 5. İhtiyaca göre kurulacak şeflik.
- b) Bağlı kuruluşlarda:
 1. Genel Müdürlük,
 2. Daire Başkanlığı,
 3. Şube Müdürlüğü,
 4. Şeflik,
 5. Memurluk.
- c) İlgili kuruluşlarda özel kanunlarında gösterildiği şekilde düzenlenir.
- d) Taşra teşkilatı bölge kuruluşlarında:
 1. Bölge Müdürlüğü,
 2. Şube Müdürlüğü veya Başmühendislik,
 3. Şeflik veya Mühendislik,
- e) Taşra teşkilatı il kuruluşlarında:
 1. Vali,
 2. İl Müdürlüğü,
 3. Şube Müdürlüğü,
 4. Şeflik,
 5. Memurluk.
- f) Taşra teşkilatı ilçe kuruluşlarında:
 1. Kaymakam,
 2. İlçe Müdürlüğü,
 3. İhtiyaç bulunan ilçelerde Şube Müdürlüğü,

4. Şeflik,

5. Memurluk.

g) Yurt dışı teşkilatında, kamu kurum ve kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına göre düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşkilatlanma Esas ve Usulleri

Bakanlık merkez teşkilatı ile bakanlık bağlı kuruluşlarının düzenlenmesinde uyulacak esas ve usuller:

Madde 16 – Bakanlık merkez teşkilatı ile bakanlık bağlı kuruluşlarının düzenlenmesinde aşağıdaki esas ve usuller uygulanır.

a) Genel Müdürlük, müstakil daire başkanlığı, danışma, denetim ve yardımcı birimlerin kurulması, kaldırılması, görev, yetki ve sorumlulukları kanunla düzenlenir.

b) Diğer daire başkanlıkları ile şube müdürlükleri hizmetin özelliğine göre ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulur, kaldırılır, aynı bakanlık içerisinde veya bakanlıklar arasındaki bağlantısı değiştirilir.

c) Şeflik ve memurluklar ilgili hizmet birimi veya kuruluşun teklifi üzerine bakanlık onayı ile kurulur.

d) Bir bakanlıkta birden fazla müsteşarlık kurulamaz.

e) Bağlı kuruluşu ve taşra teşkilatı bulunan veya yürütmekle sorumlu oldukları hizmetler en az üç daire başkanlığı kurulmasını gerektiren anahizmet birimleri genel müdürlük, diğer anahizmet birimleri daire başkanlığı şeklinde teşkilatlandırılabilir.

f) Bakanlık bağlı kuruluşları eliyle yürütülen hizmetler için bakanlık merkez teşkilatında ayrıca genel müdürlük düzeyinde anahizmet birimi kurulamaz. Ancak bakanlık bağlı ve ilgili kuruluşlarının bakanlıktaki iş ve münebatlerini yürütmek üzere bakanlık merkez teşkilatında birim kurulabilir.

g) Danışma, denetim ve yardımcı birimler, özellik gösteren bakanlıklarca personel birimi hariç, genel müdürlük şeklinde teşkilatlandırılmazlar.

h) Bakanlık merkez teşkilatının esas hizmet birimi şube müdürlüğüdür. Ancak şube müdürlüklerince yürütülen hizmetlerin kapsam ve özelliklerinin gerektirmesi halinde şeflik de kurulabilir.

i) Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez teşkilatında 15 inci maddenin (a) ve (b) bendinde gösterilenler dışında hiyerarşik kademe teşkil edilemez. Ancak bağlı olan birim miktarı esas alınmak kaydıyla müsteşar, genel müdür ve anahizmet birimi niteliğindeki dairelerin başkanları için iki yardımcı kadrosu ihdas edilebilir. Zorunlu hallerde ilgili bakanlığın teklifi üzerine ortak kararname ile müsteşar yardımcılarının ve genel müdür yardımcılarının sayısı beşe kadar çıkarılabilir.

j) Görev ve hizmetin nitelik ve niceliğine göre en az üç şube müdürlüğü bulunmadıkça daire başkanlığı, en az üç daire başkanlığı bulunmadıkça genel müdürlük kurulamaz. Şubeler ihtiyaca göre şefliklere ve memurluklara bölünebilir.

k) (Mülga : 22/12/2005-5436/17 md.)

l) (Ek : 24/8/2000 - KHK- 618/32 md.; İptal: Ana.Mah.nin 31/10/2000 tarih ve E.:2000/62, K.:2000/35 sayılı Kararı ile)

l) (Ek: 16/7/2003-4947/38 md.) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bağlı kuruluşları görev, yetki ve sorumlulukları dikkate alınarak başkanlık şeklinde teşkilâtlandırılabilir.

Taşra teşkilatına ilişkin esaslar:

Madde 17 – Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının taşra teşkilatı, bu Kanunla birlikte teşkilat kanunları, İl İdaresi Kanunu ile belirlenen esas ve usullere göre kurulur.

Taşra teşkilatının kurulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

a) Bölge, il ve ilçe kuruluşları görev ve hizmet alanlarının sosyal, ekonomik özelliklerine, nüfus ve coğrafi durumuna, görev ve hizmetlerin niteliklerine ve ihtiyaca göre farklı tip ve statüde kurulabilir ve bunlara farklı yetkiler verilebilir.

b) Bakanlıkların ve bağlı kuruluşların, bölge, il ve ilçelerde, bakanlık veya bağlı kuruluşu temsil edecek şekilde tek bir taşra teşkilatı kurmaları esastır. Ancak bu şekilde teşkilat kurmanın ekonomik olmaması, hizmetlerin mahiyet itibarıyla tek bir il kuruluşu bünyesinde birleştirilmesine imkan bulunmaması veya başarılı ve verimli çalışmaları görülen taşra birimlerinin aynen muhafaza edilebilmesi gibi gerekçelerle bakanlıkların anahizmet birimleri ve bağlı kuruluşları, ayrı il ve ilçe müdürlükleri de kurabilirler. Bu şekilde kurulan il ve ilçe müdürlüklerinin görev, yetki ve sorumlulukları birbirleriyle ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkileri kuruluş kararnamesinde gösterilir.

c) Merkezi idarenin taşra teşkilatı kurma yetkisi kurum ve kuruluşların kendi kanunlarında belirtilir. Kanunlarında bu konuda açıkça yetki bulunmayan bir kurum veya kuruluş taşra teşkilatı kuramaz.

d) Sürekli görev veya hizmet yapacak taşra teşkilatı ihtiyaçlara ve hizmetin özelliklerine göre bölge, il ve ilçe kuruluşları olarak, ilgili merkez teşkilatının teklifi üzerine Devlet Planlama Teşkilatı ile Devlet Personel Başkanlığının görüşleri alınarak Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulur, kaldırılır veya değiştirilir.

e) Ülke düzeyinde yerine getirilmesi gereken hizmetler için, taşra teşkilatının il ve ilçe kuruluşu şeklinde düzenlenmesi esastır. Ancak, bu hizmet alanlarında bölgedeki illerin tamamına destek sağlayacak nitelikte bölge kuruluşları kurulabileceği gibi, bölgenin bütün illerinde veya birkaç ilinde görev ve hizmet yapacak şekilde de bölge kuruluşları kurulabilir.

f) Görev veya hizmet Özellikleri sebebiyle bölge kuruluşları ve bunların merkezlerinin bulunacağı yerler ile Bölge Müdürlüklerine dahil olacak iller kuruluşlarına ait Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenir.

g) Kalkınma plan ve programları çerçevesinde, geçici taşra teşkilatı; görev veya hizmet süresi belirtilmek şartıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine ortak kararname ile kurulur. Bu Kararname Resmi Gazete'de yayımlanır ve bu teşkilat görevleri sona erince kaldırılır. Geçici taşra teşkilatının görev ve hizmet sürelerinin uzatılması bu fıkradaki usule tabidir.

h) Acil ve olağanüstü hallerde bir bakanlık, Başbakan'a bildirmek ve yukarıdaki fıkra esaslarına göre gerekli işlemleri sonradan tamamlamak kaydı ile geçici taşra teşkilatı kurabilir.

j) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatı kendi kanunlarında belirtilen usule, kendi kanunlarında bir usul yok ise bu maddedeki usule göre kurulur.

Yurt dışı teşkilatına ilişkin esaslar:

Madde 18 – Yurt dışı teşkilatı, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen esas ve usullere uygun olarak kurulur.

İlgili kuruluşlara ilişkin esaslar:

Madde 19 – İlgili kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklar ile teşkilatlanmalarına ilişkin esaslar bu kuruluşlarla ilgili özel kanunlarına veya statülerine göre düzenlenir.

(Değişik : 24/8/2000 - KHK- 618/33 md.; İptal: Ana.Mah.nin 31/10/2000 tarih ve E.;2000/62, K.;2000/35 sayılı Kararı ile; Değişik ikinci fıkra: 16/7/2003-4947/39 md.) Yükseköğretim Kurulu ve bu Kurula bağlı olanlar ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili kuruluşları hariç ilgili kuruluşların genel müdürlük şeklinde teşkilâtlandırılmaları esastır.⁽¹⁾

(1) Bu fıkra, 24/8/2000 tarihli ve 618 sayılı KHK ile değiştirilmiş olup, daha sonra söz konusu KHK'nin Ana.Mah.nce iptal edilmiştir. 16/7/2003 tarihli ve 4947 sayılı Kanun ile bu düzenleme metne işlenmiştir.

*Bağlılık değişikliği***Madde 19/A- (Ek : 3/6/2011 – KHK-643/2 md.)**

Bakanlık bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşları (10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumlar dahil) Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile, Başbakanlıkla veya diğer bakanlıklarla ilgilendirilebilir. Söz konusu kuruluşların özel kanunlarında bağlı, ilgili ve ilişkili olunan bakanlığa ya da bakana verilen yetki ve görevler ilgilendirilen bakanlık veya bakan tarafından kullanılır ve yerine getirilir. **(Ek cümle: 8/8/2011-KHK-649/45 md.)** Bakan, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların (5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumlar dâhil) her türlü faaliyet ve işlemlerini denetlemeye yetkilidir.

Kurulma işlemlerinin tamamlanması:

Madde 20 – Bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşların kurulma işlemleri, genel hükümlere göre kadro alınması ile tamamlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM*Bakanlık Makamının Görev, Yetki ve Sorumlulukları**Bakanların görev, yetki ve sorumlulukları:*

Madde 21 – Bakan, bakanlık kuruluşunun en üst amiridir.

Bakanlar, bakanlık hizmetlerini mevzuata, Hükümetin genel siyasetine, milli güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur.

Her bakan, ayrıca emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden de sorumlu olup, bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşların faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

*Bakan Yardımcıları***Madde 21/A- (Ek : 3/6/2011 – KHK-643/3 md.)**

Bakana (Millî Savunma Bakanı dahil) bağlı olarak Bakana ve Bakanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesinde Bakana yardımcı olmak üzere Bakan Yardımcısı atanabilir. Bakan Yardımcıları bu görevlerin yerine getirilmesinden Bakana karşı sorumludur.

Bakan Yardımcıları Hükümetin görev süresiyle sınırlı olarak görev yapar; Hükümetin görevi sona erdiğinde, Bakan Yardımcılarının görevi de sona erer. Bakan Yardımcıları gerektiğinde Hükümetin görev süresi dolmadan da görevden alınabilir.

Bakan Yardımcılarına en yüksek Devlet memuruna mali haklar kapsamında yapılan ödemelerin yüzde yüzellisi oranında aynı usul ve esaslar çerçevesinde aylık ücret ödenir.

Müsteşarın görev ve sorumlulukları:

Madde 22 – Müsteşar, bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup bakanlık hizmetlerini bakan adına ve bakanın direktif ve emirleri yönünde, bakanlığın amaç ve politikalarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla bakanlık teftiş kurulu hariç bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

Müsteşar yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden bakana karşı sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

*Danışma ve Denetim Birimlerinin Görevleri**Teftiş Kurulu Başkanlığı:*

Madde 23 – Teftiş Kurulu Başkanlığı, bakanın emri veya onayı üzerine bakan adına aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Bakanlık teşkilatı ile bakanlığa bağlı ve ilgili kuruluşların her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturma işlerini yürütmek,
- b) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve bakana sunmak,
- c) Özel kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı:

Madde 24 – (Mülga : 22/12/2005-5436/17 md.)

Hukuk Müşavirliği:

Madde 25 – Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın diğer birimlerinden sorulan hukuki konular ile hukuki, mali cezai sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek.
- b) Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,
- c) 8 Ocak 1943 tarih ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarla bakanlık veya kuruluşu temsil etmek,
- d) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukuki teklifleri hazırlamak ve bakana sunmak,
- e) Bakanlık kuruluşları tarafından hazırlanan veya diğer bakanlıklardan yahut Başbakanlıktan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hukuki açıdan inceleyerek görüşlerini bildirmek.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği:

Madde 26 – Bakanlıklarda basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetleri planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak üzere Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği teşkil edilebilir.

Bakanlık Müşavirleri:

Madde 27 – Bakanlıklarda, özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakanlık makamına yardımcı olmak üzere özel yeteneği olanlardan bakanlık müşavirleri bulunabilir.

Bakanlık müşavirleri bakanlık makamına bağlıdır.

Bakanlık müşavirlerinin gerekli olup olmadığı ve sayısı, otuzu geçmeyecek şekilde kuruluş kanunlarında gösterilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Yardımcı Birimler

Özel Kalem Müdürlüğü:

Madde 28 – Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,
- b) Bakanın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- c) Bakanın ziyaret, davet, karşılama ve uğurlama, ağırlama, milli ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek,
- d) Bakanın vereceği diğer görevleri yapmak.

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı:

Madde 29 – İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma, satın alma işlemlerini yürütmek,
- c) Bakanlığın mali işlerle ilgili hizmetlerini yürütmek,
- d) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak,
- e) Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,
- f) Bakanlık personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak,
- g) Bakanlığa gelen yazı ve mesajlardan gerekenlerin bakan veya müsteşara sunulmasını sağlamak,
- h) Bakan ve müsteşarın direktif ve emirlerini ilgililere duyurmak ve işlemlerini takip etmek, bakanlığın iç ve dış protokol hizmetlerini yürütmek,
- i) Süreli evrakın zamanında işleme konulmasını sağlamak,
- j) Bakanlığı ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek, bunlara ait önemli not ve tutanakları tutmak ve yaymak,
- k) Genel evrak, arşiv ve haber merkezinin hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,
- l) Bakan ve müsteşar tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

Personel Dairesi Başkanlığı:

Madde 30 – Personel Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın insangücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,
- b) Bakanlık personelinin atama, özlük, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek,
- c) Eğitim dairesi olmaması halinde eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak,
- d) Bakanlıkça verilecek benzeri işleri yapmak.

Eğitim Dairesi Başkanlığı:

Madde 31 – Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşların eğitim planını hazırlamak, yayınlamak ve uygulanmasını takip etmek,
- b) Bakanlık personeli ile ilgili hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

Savunma Sekreterliği:

Madde 32 – (Mülga: 29/5/2009-5902/25 md.)

Bağlı ve ilgili kuruluş birimleri:

Madde 33 – Bakanlık bağlı ve ilgili kuruluşlarındaki danışma, denetim ve yardımcı birimlerinin görevleri bakanlık merkez teşkilatındaki benzer birimlerin görevleri esas alınarak kanunla düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin sorumlulukları:

Madde 34 – Bakanlık merkez, taşra, yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşların her kademedeki yöneticileri, yapmakla yükümlü bulundukları hizmet veya görevleri, bakanlık emir ve direktifleri yönünde mevzuata, plan ve programlara uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten bir üst kademeye karşı sorumludur.

Koordinasyon ve işbirliği konusunda bakanlıkların görev, yetki ve sorumluluğu:

Madde 35 – Bakanlıklar anahizmet ve görevleriyle ilgili konularda diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları yürürlükteki mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak ısrafını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

Bakanlıklar, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, Başbakanlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Mahalli idarelerle koordinasyon sorumluluğu:

Madde 36 – Bakanlıklar, hizmet alanlarına giren konularda mahalli idarelerle koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Bakanlıkların düzenleme görev ve yetkisi:

Madde 37 – Bakanlıklar, kanunla yerine getirmekle yükümlü oldukları hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerle düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

Yetki devri:

Madde 38 – Bakan, müsteşar ve her kademedeki bakanlık ve kuruluş yöneticileri, gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Ancak yetki devri yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Sürekli kurullar:

Madde 39 – Bakanlıklarda ve bağlı kuruluşlarda hizmetin kurul biçiminde yürütülmesi gerektiğinde, görevleri ve teşekkül tarzı kuruluş kanunlarında veya diğer kanunlarda gösterilmek kaydıyla sürekli kurullar kurulabilir.

Döner sermaye işletmeleri:

Madde 40 – Bakanlıklar ile bağlı kuruluşlar ihtiyaç halinde döner sermaye işletmesi kurabilirler.

Döner sermaye işletmelerinin kurulması, sermayesi, gelirleri, işleyiş ve denetimi ile ilgili esas ve usuller kanunla düzenlenir.

Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar:

Madde 41 – Bakanlıklar ekli cetvelde gösterilmiştir.

(Değişik : 15/10/1986 - 3313/3 md.) Her Bakanlığın merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı kendi kuruluş kanunlarında gösterilir.

Kadrolar:

Madde 42 – Kadroların tespit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar genel hükümlere göre düzenlenir.

Atama:

Madde 43 – 23/4/1981 gün ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini alt kademelere devredebilir.

Bakanlık bağlı ve ilgili kuruluşlarının kuruluş kanunlarında atamaya ilişkin özel hükümler saklıdır.

Kamu kurum ve kuruluşları personelinin bakanlıklarda görevlendirilmesi:

Madde 44 – Bakanlıklar kendi bağlı ve ilgili kuruluşları personelinin ihtiyaç duyduklarını yatırım programları ve projelerin hazırlanması gibi konularda ve uzmanlık isteyen işlerde geçici olarak süre ve çalışma konusu belirtilmek şartıyla ve bakanın onayı ile bakanlık merkez teşkilatında görevlendirebilirler. Ancak bu personelin çalışma süresi altı ayı geçemez.

Yürürlükten kaldırılan hükümler:

Madde 45 – 13/9/1946 tarih ve 4951 sayılı Bakanlıkların Kuruluşu Hakkında Kanun ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1- (Ek : 3/6/2011 – KHK-643/5 md.)⁽¹⁾

Ekli (1) sayılı listede yer alan Bakan Yardımcısı kadroları ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin, Milli Savunma Bakanlığı hariç olmak üzere bu Kanuna ekli cetvelde yer alan bakanlıkların merkez teşkilatına ait bölümüne birer adet eklenmiştir. Millî Savunma Bakanlığı için ihdas edilen bir adet Bakan Yardımcısı kadrosu ise anılan Bakanlık merkez teşkilatı kadrolarının ilgili bölümüne ilave edilmiştir.

Geçici Hükümler

Geçici Madde 1 – Bu Kanun uyarınca bakanlıkların ve bağlı kuruluşların kuruluş kanunlarında yapılacak düzenlemeler nedeniyle kadro unvanı ve derecesi değişen veya kaldırılan görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları, yeni görevlerinde kaldıkları sürece, şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun 40 ncı maddesinde belirtilen genel hükümlere ilişkin düzenleme yapıncaya kadar, döner sermaye işletmeleri, ilgili bakanlığın teklifi, Maliye ve Gümrük Bakanlığının ve Sayıştayın olumlu görüşü alındıktan sonra teklifi yapan Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Geçici Madde 3 – Bakanlık teşkilatı, bu Kanun esaslarına göre yeniden düzenleninceye ve bu düzenleme uyarınca genel hükümlere göre yeni kadrolar tespit ve ihdas edilinceye kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte uygulanmakta olan mevcut kadroların kullanımına devam olunur.

Geçici Madde 4 – Bu Kanunun yayımı tarihinde, bağlı ve ilgili kuruluş personeli olup, bakanlıklarda sürekli olarak çalıştırılmakta olanlar en geç bir yıl içinde kadrolarının bulundukları kurum ve kuruluşlara iade edilirler veya kendi talepleri üzerine bakanlık kadrolarına atanırlar.

(1) Bu maddede yer alan kadrolarla ilgili olarak 8/6/2011 tarihli ve 27958 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.

Geçici Madde 5 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/1984 tarihine kadar, Başbakanlık ve Bakanlıklarla bağlı kuruluşlarında mevcut kadrolarda artış yapılmamak kaydıyla 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname esaslarına göre sınıf, unvan ve derece değişikliği yapılabilir.

Geçici Madde 6- (Ek : 3/6/2011 – KHK-643/6 md.)⁽¹⁾

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden sonra kurulacak ilk Bakanlar Kurulunda yer alacak bakanlar bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi ve 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi ile yeniden düzenlenen cetvelde yer alan bakanlıklar ile bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi ile değiştirilen 4 üncü madde hükümleri esas alınarak atanır. 633, 634, 635, 637, 638, 639, 640, 641, 642 ve 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 37 nci maddesinin beşinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci fıkraları hariç 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 12 Haziran 2011 tarihinde yapılacak milletvekili genel seçiminden sonra kurulacak ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihten itibaren uygulanır. Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde görevde bulunan Bakanlar Kurulu üyelerinin görevleri, yeni Bakanlar Kurulu üyeleri atanıncaya kadar devam eder.

Yürürlük:

Madde 46 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 47 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "4 üncü maddesi ile yeniden düzenlenen" ibaresi "4 üncü maddesi ve 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesi ile yeniden düzenlenen" şeklinde, "633 ilâ 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler" ibaresi "633, 634, 635, 637, 638, 639, 640, 641, 642 ve 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 37 nci maddesinin beşinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci fıkraları hariç 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

CETVEL ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

BAKANLIKLAR

1. Adalet Bakanlığı
2. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
3. Avrupa Birliği Bakanlığı
4. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
5. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
6. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ⁽²⁾
7. Dışişleri Bakanlığı
8. Ekonomi Bakanlığı
9. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
10. Gençlik ve Spor Bakanlığı
11. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
12. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
13. İçişleri Bakanlığı
14. Kalkınma Bakanlığı
15. Kültür ve Turizm Bakanlığı
16. Maliye Bakanlığı
17. Milli Eğitim Bakanlığı
18. Milli Savunma Bakanlığı
19. Orman ve Su İşleri Bakanlığı ⁽²⁾
20. Sağlık Bakanlığı
21. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ⁽³⁾

(1) Bu cetvel, 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nın 4 üncü maddesi ile metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, bu cetvelin 6 ncı sırasında yer alan "Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı" olarak değiştirilmiş, anılan cetvele 18 inci sıradan sonra gelmek üzere 19 uncu sıra eklenmiş ve diğer sıralar teselsül ettirilmiştir.

(3) 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı KHK'nin 44 üncü maddesiyle, bu cetvelde yer alan "21. Ulaştırma Bakanlığı" ibaresi "21. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

**3046 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
3313	—	16/10/1986
3407	—	19/2/1988
4060	—	25/12/1994
4391	—	25/6/1999
KHK/618	—	4/10/2000
4947	—	24/7/2003
5436	12, 16 ve 24	24/12/2005

Değiştiren Kanun No.	3046 sayılı Kanunun değişen maddeleri	Yürürlüğe giriş tarihi
5902	13, 32	17/6/2009
KHK/643	4, 10, 19/A, 21/A, Ek Madde 1, Geçici Madde 6 ve Ek Cetvel	8/6/2011
KHK/644	Ek Cetvel, Geçici Madde 6	4/7/2011
KHK/649	19/A	17/8/2011
KHK/655	Ek Cetvel	1/11/2011